

**ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΤΡΙΤΗ 7 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2021
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ**

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

Θεματικό κέντρο: Η προσφορά της γνήσιας ψυχαγωγίας, συγκεκριμένα της μουσικής, ως κινητήριας δύναμης για την ανθρώπινη δημιουργία.

1^η παράγραφος: Η ικανοποίηση που απορρέει από την ψυχαγωγία όχι μόνο μπορεί να συμβαδίσει με την εργασία, αλλά και να δώσει ώθηση για δημιουργία και επίτευξη ατομικών και συλλογικών στόχων.

3^η παράγραφος: Είναι ανάγκη να αναζητά κανείς ποιοτικά ακούσματα που θα αποτυπώνουν διαχρονικές αξίες από την παράδοση και τις συνήθειες των προγενέστερων, ικανές να κινητοποιούν και να ενισχύσουν το συλλογικό πνεύμα ενός λαού. Κάτι τέτοιο θα είναι εφικτό μόνο μέσω της γνήσιας ψυχαγωγίας.

ΘΕΜΑ Β

B1.

- α. Σωστό
- β. Λάθος
- γ. Σωστό
- δ. Σωστό
- ε. Λάθος

B2

- α. «βιωματικής μεταμόρφωσης», (1^η παράγραφος)
« με μόνο φανάρι την πανσέληνο», (1^η παράγραφος)
« όχι μόνον πηγές χαράς», (2^η παράγραφος)
« άρωμα ζωής», (2^η παράγραφος)

β. «Πρέπει να βρεθεί μια νέα ψυχαγωγία με έναν τέτοιο προωθητικό προορισμό».

Ο συγγραφέας επέλεξε την ενεργητική σύνταξη, γιατί ήθελε να δώσει έμφαση στο υποκείμενο «εμείς» που εννοείται και όχι στη διαδικασία εύρεσης μιας νέας ψυχαγωγίας, που είναι η ενέργεια. Με την ενεργητική σύνταξη το ύφος γίνεται πιο ζωντανό και άμεσο.

B3.

αφού: δηλώνει τη χρονική σχέση κατά την οποία η ψυχή γεμίζει μουσικές και θεάματα.

για να: εκφράζει τον σκοπό ενός τραγουδιού που μπορεί να βοηθήσει τον άνθρωπο στο να επιφέρει την αλλαγή στον κόσμο.

Ωστόσο: δηλώνεται η αντίθεση ανάμεσα στη σημερινή αναγκαιότητα μιας ψυχαγωγίας που να εμπνέει αλλά και στην ευθύνη του ανθρώπου να την ανακαλύψει.

Όπως: εκφράζει την αναλογία με τους προγόνους που έβρισκαν στήριγμα στην καθημερινότητα τους μέσα από το τραγούδι.

Έτσι ώστε: εκφράζεται το αποτέλεσμα του τραγουδιού στην ενίσχυση του ομαδικού πνεύματος.

ΘΕΜΑ Γ

Θέμα του ποιήματος είναι η λυτρωτική επίδραση της μουσικής στην αβάσταχτη ρουτίνα με τα προβλήματα της καθημερινότητας. Το ποιητικό υποκείμενο νιώθει πιεσμένο ψυχικά από τον καθημερινό του αγώνα στη δουλειά («κατάκοπος»), όμως δε βρίσκει γαλήνη και ψυχική ηρεμία ούτε στο σπίτι του («ταραγμένο σπίτι»). Το «θεοσκότεινο» σπίτι **συμβολικά** αποτυπώνει τη μιζέρια και τους καυγάδες που πιθανόν υπάρχουν με τη σύζυγό ή τη μητέρα του, καθώς δε βλέπει φως πουθενά, λύση, δηλαδή, στα προβλήματά τους, γεγονός που επιβαρύνει περαιτέρω την ψυχολογία του. «Η γριά στο ντιβάνι» – χαρακτηρισμός που αποτυπώνει την έλλειψη τρυφερότητας προς το πρόσωπο με το οποίο συμβιώνει αλλά και αγανάκτηση από τη συμπεριφορά της– τον περιμένει να γυρίσει, για να έχει ακροατήριο στα βογγητά της, γιατί έχει ανάγκη κάποιος να την προσέξει. Σ' έναν τέτοιο χώρο το ποιητικό υποκείμενο δε νιώθει καμία χαρά κι αισθάνεται πως το μόνο που μπορεί να περιμένει είναι ο θάνατος, που πιθανόν θα τον λυτρώσει από την αβάσταχτα καταθλιπτική ζωή του. Όμως, σε **αντίθεση** με την καταθλιπτική του καθημερινότητα με τη «μουγγαμάρα», όποτε ακούγεται στο σπίτι μουσική, η γλύκα της γιατρεύει τις πληγές του, νιώθει ελαφρύτερο το ψυχικό του βάρος από τη δουλειά και το «ταραγμένο σπίτι» του έχει «ειρήνη». Γι' αυτό και η υποτακτική («ας παίζει το τρανζιστοράκι») εκφράζει την ευχή του –πιθανόν ανεκπλήρωτη– να ακούγεται μουσική και να υπάρχει φως στο σπίτι πάντα, **αντίθετα** απ' ό,τι συμβαίνει στην πραγματικότητά του («κλειστά και θεοσκότεινα»). Η ψυχή του ευφραίνεται και ξεχνάει –έστω προσωρινά– τα δυσεπίλυτα και καθημερινά επαναλαμβανόμενα προβλήματά του. Γιατί τη σιωπή την ταυτίζει με τον θάνατο **προσωποποιημένο** («ο θάνατος, θαρρείς, μας τριγυρίζει»), λόγω της καταλυτικής του δύναμης. Αν λείπει η χαρά, η ζωή είναι αβίωτη και, αφού τίποτε άλλο δε δίνει χαρά στο σπίτι αυτό, η μόνη διέξοδος είναι το ευφρόσυνο άκουσμα της μουσικής που κάνει ακόμα και τον θάνατο διστακτικό μπροστά της («πιο δειλά»). Λαχταράει την ηρεμία, έστω κι αν είναι πρόσκαιρη κι επίπλαστη, έστω κι αν κρατάει όσο κρατάει κι η μουσική. Έτσι, από το ατομικό βίωμα που εκφράζει σε **α' ενικό** («γυρνώ», «βρίσκω») περνάει στη

διαπίστωση αυτή που αφορά όλους, εκφρασμένη σε **α΄ πληθυντικό** («αντέχουμε», «τόσο λιγότερο μας τριγυρίζει»).

+αναγνωστική ανταπόκριση (τεκμηριωμένη + σε τέσσερις περίπου σειρές).

(Σημαντική διευκρίνιση: Η ερμηνεία έχει περισσότερες λέξεις από τις ζητούμενες, για να συμπεριλάβει όλες τις ερμηνείες και διαφορετικές εκδοχές κειμενικών αξόνων. Επίσης, οι παραπομπές δε συμπεριλαμβάνονται στο όριο λέξεων.).

ΘΕΜΑ Δ

Επικοινωνιακό πλαίσιο: άρθρο σε προσωπική ιστοσελίδα

Τίτλος (προαιρετικά): σύντομος, ελκυστικός, σχολιαστικός, που προϋδεάζει για την οπτική μας απέναντι στο θέμα.

Πρόλογος: με αφορμή από την επικαιρότητα/από επίκαιρο γεγονός. π.χ. ο θάνατος του Μίκη Θεοδωράκη που στη συνείδηση πολλών σήμανε τον θάνατο της ποιοτικής μουσικής δημιουργίας

Ρηματικά πρόσωπα: α΄ ενικό και πληθυντικό, γ΄ ενικό και πληθυντικό.

Γλώσσα: απλή, καθημερινή (που ταιριάζει σε ανθρώπους της ηλικίας μας), με ορθή, όμως, έκφραση και σύνταξη και χωρίς τυποποιημένες εκφράσεις.

Σκοπός: η διαμόρφωση άποψης και η ώθηση των συνομηλίκων μου να αναζητήσουν τη μουσική που ανταποκρίνεται στις δικές τους ανάγκες.

Εξηγούμε με: τι, πώς, γιατί

Επιχειρηματολογούμε με: αίτιο - αποτέλεσμα + αιτιολόγηση

Α΄ ζητούμενο: Με ποια κριτήρια επιλέγω τα προσωπικά μου ακούσματα

Επιλέγω τα μουσικά μου ακούσματα με κριτήριο:

- τη δημιουργία θετικών συναισθημάτων (χαρά, αισιοδοξία κ.λπ.) και τη βελτίωση της διάθεσης.
- την ύπαρξη γνήσιας ψυχαγωγίας που απελευθερώνει την ψυχή από τα δεσμά που της επιβάλλει η σκληρή πραγματικότητα και η πιεστική καθημερινότητα.
- την ώθηση σε υψηλά ιδανικά που εξοπλίζουν την ψυχή με δύναμη, θάρρος και αγωνιστικότητα.
- τα βαθύτερα μηνύματα που εμπεριέχουν και θα συμβάλουν στην πνευματική και ηθική μου ολοκλήρωση.
- τα διδάγματα που προσφέρουν από την ιστορία και τον πολιτισμό των ανθρώπων που τα παρήγαγαν, καθώς η μουσική είναι πηγή γνώσης και κατανόησης των λαών.

Β΄ ζητούμενο: Πώς τα μουσικά ακούσματα συμβάλλουν στη συγκρότηση του εαυτού μου και στην αντίληψή μου για τον κόσμο

- Τα μηνύματα που προβάλλονται στους στίχους των τραγουδιών με φέρνουν σε επαφή με τα συναισθήματα και τις βαθύτερες σκέψεις μου βοηθώντας με να εκφραστώ, να αποφορτιστώ και να αποκτήσω μια πιο ήρεμη στάση ζωής.
- Τα ιδανικά και οι ιδέες που αποτυπώνονται στους στίχους μου δημιουργούν έναν γόνιμο προβληματισμό που με οδηγεί σε μια διαδικασία αυτοκριτικής. Αυτό πολλές φορές επαναπροσδιορίζει τη στάση ζωής μου και αναδιαμορφώνει την προσωπικότητά μου.
- Οι στίχοι των τραγουδιών πολλές φορές αναφέρονται σε κοινωνικά και ιδεολογικά ζητήματα και μου ενισχύουν την αγωνιστικότητα και τη διάθεση για αλληλεπίδραση με το κοινωνικό περιβάλλον.
- Όλη αυτή η προσωπική ολοκλήρωση με βοηθά να αντιλαμβάνομαι καλύτερα τον κόσμο γύρω μου και να αποφασίζω σε ποια σημαντικά θέλω να εστιάσω την προσοχή μου και τη συμπεριφορά μου.
- Τα μηνύματα που φέρουν τα τραγούδια με βοηθούν να κατανοήσω πώς είναι η ζωή για τους ανθρώπους γύρω μου, πώς αντιμετωπίζουν τις συνθήκες στις οποίες ζουν.
- Μέσα από τη διεθνή μουσική μου γίνεται κατανοητή η διαφορετικότητα των λαών και των πολιτισμών.
- Ακούγοντας τη μουσική της χώρας μου έρχομαι σε στενότερη επαφή με τον πολιτισμό μου. Αυτό μεταξύ άλλων μου δίνει την αίσθηση του ανήκειν, αφού αντιλαμβάνομαι τις κοινές ρίζες και αξίες που με συνδέουν με τους συνανθρώπους μου και τους προγόνους μου.
- Τα μουσικά ακούσματα πολλές φορές εκφράζουν τη διαχρονικότητα των θεμάτων τους, αλλά πολλές φορές ενσαρκώνουν τις κοινωνικές αλλαγές που καθορίζουν την εξέλιξη των κοινωνιών. Αυτό με βοηθά να έχω μια πιο σφαιρική θεώρηση του κόσμου γύρω μου.

Επίλογος: Καταλήγουμε σε συμπεράσματα, χωρίς να επαναλαμβάνουμε τις ιδέες μας. Είναι σημαντικό να εκφράζεται ο σημαντικός ρόλος της μουσικής στη ζωή μας αλλά και η βεβαιότητά μας ότι και στις μέρες μας μπορεί κανείς να ανακαλύψει ποιοτικά ακούσματα, αρκεί να αντιληφθεί τη σημασία τους και να μην κάνει έκπτωση στις επιλογές του για γνήσια ψυχαγωγία.